

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 grudnia 2017 roku ((...)), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 28 listopada 2017 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, II Oddział w Ł., odmówił J. K. prawa do emerytury pomostowej.

W uzasadnieniu wskazano, że na dzień 1 stycznia 2009 roku wnioskodawczynie nie udowodniła okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych (tj. pracy wymienionej w załączniku nr 1 i nr 2), wynoszącego co najmniej 15 lat.

Do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w myśl art. 49 ustawy pomostowej nie zostały uwzględnione okresy zatrudnienia od 15 września 1981 roku do 17 października 1982 roku, od 30 października 1982 roku do 11 grudnia 1983 roku, od 16 grudnia 1983 roku do 29 listopada 1993 roku, od 4 grudnia 1993 roku do 26 czerwca 1996 roku, od 11 lipca 1996 roku do 15 grudnia 1996 roku, od 1 stycznia 1997 roku do 20 października 1998 roku, od 25 października 1998 roku do 22 sierpnia 1999 roku, od 2 września 1999 roku do 25 czerwca 2001 roku, od 22 lipca 2001 roku do 6 stycznia 2002 roku oraz od 24 stycznia 2002 roku do 30 września 2002 roku, ponieważ pracodawca w zaświadczeniu z dnia 17 kwietnia 2013 roku nie potwierdza, że w wyżej wymienionych okresach wnioskodawczynie wykonywała prace wymienione w załączniku nr 1 lub nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych.

Na podstawie dowodów dołączonych do wniosku organ rentowy przyjął za udowodnione okresy nieskładkowe w wymiarze 3 lat, 3 miesięcy i 27 dni, okresy składkowe w wymiarze 32 lat, 3 miesięcy i 27 dni. W myśl art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych organ rentowy nie przyjął żadnego okresu jako pracy w warunkach szczególnych.

(decyzja – k. 13 akta ZUS)

Od powyższej decyzji, w dniu 22 stycznia 2018 roku, odwołanie złożyła J. K. uznając ją za krzywdzącą. Wnioskodawczynie podkreśliła, że w okresie od 15 września 1981 roku do 30 września 2002 roku wykonywała pracę w warunkach szczególnych pracując w Drukarni (...) S. A. (dawniej: Drukarnia (...) – K. – Ruch). Odwołująca zaznaczyła, że wykonywała pracę w skróconym wymiarze czasu pracy, tj. 7 godzin pracy dziennie, otrzymywała codziennie mleko oraz miała wykonywane cyklicznie badania na poziom ołowiu w organizmie.

(odwołanie – k. 3)

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych, I Oddział w Ł., wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu organ rentowy przedstawił tożsamą argumentację jak w zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 4)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. K. urodziła się (...).

(wniosek o emeryturę – k. 1 – 3 akta ZUS)

Wnioskodawczynie w dniu 28 listopada 2017 roku wystąpiła z wnioskiem o emeryturę pomostową.

(wniosek o emeryturę – k. 1 – 3 akta ZUS)

W okresie od dnia 15 września 1981 roku do 31 października 2004 roku wnioskodawczynie była zatrudniona w Drukarni (...) S. A. w Ł., w pełnym wymiarze czasu pracy, a ostatnio zajmowanym stanowiskiem był montażysta offsetowy. Rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło przez pracodawcę, z zachowaniem okresu wypowiedzenia,

ze względu na likwidację stanowiska pracy.

(świadczenie pracy – k. 14, wypowiedzenie – k. 17)

Natomiast zgodnie z wydanym przez pracodawcę zaświadczeniem wykonywania prac w szczególnych warunkach J. K. w okresie zatrudnienia w Drukarni (...) S. A. w Ł. w okresie:

1. od 15 września 1981 roku do 17 października 1982 roku, od 30 października 1982 roku do 11 grudnia 1983 roku, od 16 grudnia 1983 roku do 11 września 1985 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała prace polegające na obróbce materiału zecerskiego i form drukowanych ze stopu drukarskiego, tj. na stanowisku składacza ręcznego.

2. od 12 września 1985 roku do 29 listopada 1993 roku, od 4 grudnia 1993 roku do 26 czerwca 1996 roku, od 11 lipca 1996 roku do 15 grudnia 1996 roku, od 1 stycznia 1997 roku do 20 października 1998 roku, od 25 października 1998 roku do 22 sierpnia 1999 roku, od 2 września 1999 roku do 25 czerwca 2001 roku, od 22 lipca 2001 roku do 6 stycznia 2002 roku oraz od 24 stycznia 2002 roku do 30 września 2002 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała prace polegające na bezpośredniej obsłudze aparatów reprodukcyjnych w drukarniach oraz produkcji i obróbce drukarskich form kopiowych i form drukowych, tj. na stanowisku montażysty offsetowego.

Stanowisko z pkt 1 jest wymienione w Dziale XI, pkt 1, poz. 1, natomiast stanowisko z pkt 2 wymienione jest w Dziale XI, pkt 3, poz. 20 wykazu A stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 21 Prezesa (...)Prasa – K. – Ruch” z dnia 21 października 1983 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w jednostkach organizacyjnych (...). Podstawą prawną jest Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43).

(zaświadczenie wykonywania prac w szczególnych warunkach – k. 13)

Podczas zatrudnienia w Drukarni (...) S. A. w Ł. J. K. pracowała na stanowisku zecera, a następnie jako montażysta offsetowy. Na stanowisku zecera pracowała przy ołowianych czcionkach, odlewała wiersze ze stopu ołowianego. Gdy przychodziła do pracy otrzymywała skład na dużych szufelkach, które ważyły od 20 do 30 kg. Z tego składu wnioskodawczyni musiała uformować książkę, gazetę lub plakat. J. K. ręcznie składała tytuły. Część z tego była odlewana ze stopu ołowianego. Szpalty były złożone przez linotypistów. Wnioskodawczyni otrzymywała dyspozycję jaki ma być format książki, jakie tytuły, jakiej wielkości. Część tytułów była składana z pojedynczych czcionek ręcznie, natomiast część była przygotowywana do odlewania i wnioskodawczyni je odlewała. Chodziło o tytuły, z wyjątkiem linotypów, które wcześniej odwołująca otrzymywała. W ramach pracy zecerskiej wnioskodawczyni wykonywała również korektę. J. K. nie obsługiwała maszyn, ponieważ zajmował się tym maszynista offsetowy albo typograficzny. W kolejnym okresie pracy, kiedy wnioskodawczyni była zatrudniona na stanowisku montażysty offsetowego, jej praca była podobna, jednakże nośniki były inne. Była to praca wykonywana w siedzibie pracodawcy, wnioskodawczyni miała podświetlany stół, tak jak kreślarze. Na podstawie otrzymanych dyspozycji przygotowywała do druku książkę czy gazetę oraz robiła czterokolorowe montaż. Wnioskodawczyni także fotografowała oraz wywoływała odbitki w amoniaku oraz miała do czynienia z chemikaliami i z azotem. Pracownicy otrzymywali mleko, żeby zlikwidować skutki ołowicy. Praca była godzinna ze względu na warunki. Pracownicy wykonywali rutynowe badania na poziom ołowiu w organizmie.

(bezsporne)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 664), ustawa określa warunki nabywania prawa do emerytur i rekompensat przez niektórych pracowników wykonujących pracę

w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, zwanych „emeryturami pomostowymi”, o których mowa w art. 24 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1270).

Jak stanowi art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane

w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy. Natomiast zgodnie z ust. 3 wskazanego powyżej przepisu prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

W myśl art. 4 ustawy prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Należy podkreślić, że wskazane powyżej przesłanki muszą wystąpić kumulatywnie.

W przedmiotowym stanie faktycznym bezsporne było, że praca wykonywana przez J. K., w okresach wskazanych przez pracodawcę, była pracą w warunkach szczególnych, wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, i została określona

w wykazie A, Dziale XI („W przemyśle Poligraficznym”), pkt 1 produkcja oraz obróbka materiału zecerskiego i form drukowych ze stopu drukarskiego rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43). Tym samym J. K. legitymuje się 15 – letnim okresem pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu przepisów rozporządzenia.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, iż wnioskodawczyni spełniła przesłanki z art. 4 ustawy dotyczące wymaganego wieku, okresu składkowego i nieskładkowego oraz posiada wymagany staż pracy w warunkach szczególnych wykonywanej do dnia 1 stycznia 1999 roku. Natomiast zgodnie z pkt 6 niniejszego przepisu J. K. po dniu 31 grudnia 2008 roku nie wykonywała pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych.

W konsekwencji, wobec niespełnienia przesłanki z art. 4 pkt 6 ustawy brak jest możliwości przyznania prawa do świadczenia na tej podstawie prawnej, bowiem wszystkie wskazane w ustawie przesłanki muszą zostać spełnione łącznie, a brak jakiegokolwiek z nich skutkuje brakiem prawa do świadczenia.

Treść art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych prowadzi do wniosku, że osoba ubiegająca się o prawo do emerytury pomostowej powinna wykazać fakt wykonywania przez siebie pracy w szczególnych warunkach lub pracy o szczególnym charakterze zarówno

w okresie poprzedzającym wejście w życie reformy systemu ubezpieczeń społecznych (01.01.1999 r.), jak i w dacie wejścia w życie przepisów ustawy o emeryturach pomostowych (01.01.2009 r.). Co istotne, w przypadku, kiedy osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy „szczególnej” według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do „nowego” świadczenia tylko wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu aktualnie obowiązujących przepisów powyższej ustawy

o emeryturach pomostowych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi - III Wydział Pracy i (...) z dnia 26 kwietnia 2017 r., III AUa 606/16, L. nr (...)).

Tym samym, należy rozważyć czy istnieje możliwość przyznania prawa do emerytury pomostowej na podstawie dyspozycji art. 49 ustawy. Zgodnie ze wskazanym powyżej przepisem prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;

3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

W myśl powyższego przepisu do uzyskania prawa do emerytury pomostowej nie jest wymagane wykonywanie pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze po dniu 31 grudnia 2008 roku, jednakże konieczne jest posiadanie wymaganego okresu pracy

w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy

o emeryturach pomostowych, a zatem na podstawie załącznika nr 1 i nr 2 do przedmiotowej ustawy. Zgodnie ze wskazanymi powyżej załącznikami praca wykonywana przez wnioskodawczynię na stanowisku składacza ręcznego, a następnie na stanowisku montażysty offsetowego nie została ujęta w treści niniejszych załączników. W konsekwencji, w myśl ustawy o emeryturach pomostowych nie można jej uznać za pracę w warunkach szczególnych. Ubezpieczona nie wykazała zatem co najmniej 15 – letniego okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze

w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy, a tym samym nie wykazała spełnienia przesłanek do uzyskania prawa do emerytury pomostowej.

Reasumując, wnioskodawczyni nie spełnia przesłanek określonych w art. 4 oraz 49 ustawy o emeryturach pomostowych, a zatem brak jest możliwości przyznania prawa do świadczenia.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 1 k. p. c. oddalił odwołanie.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczyni.

K. J.